

GEMEENTEBESTUUR

De heer S. Özcelik
DENK Venlo

uw kenmerk
uw brief d.d. 26 september 2024

ons kenmerk
behandelaar J.J.M. Kuipers
telefoonnummer +31 77 3599405
e-mail r.kuipers@venlo.nl
collegebesluit d.d. 29 oktober 2024
bijlage(n) -

onderwerp Beantwoording art. 44 RvO vragen DENK-fractie inzake artikel FTM over racisme bij aanpak RIEC

Geachte heer Özcelik,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief delen wij u het volgende mede.

Vraag 1

Heeft uw college kennisgenomen van het onderzoek zoals eerder benoemd waaruit blijkt dat het RIEC jarenlang gegevens over onder andere nationaliteit en geboorteland heeft verzameld bij de aanpak van criminaliteit zonder wettelijke basis?

Antwoord vraag 1

Wij hebben kennisgenomen van het artikel 'Overheid gebruikte nationaliteit bij misdaadbestrijding en verzweeg dat' d.d. 24 september jl. van Follow the Money. Het artikel is gebaseerd op informatie verkregen uit een Woo-verzoek van Follow the Money uit 2022 aan de partners van RIEC-Noord-Holland, deskresearch en gesprekken met deskundigen. Een eventueel hieruit voortvloeiend onderzoek is ons niet bekend.

Vraag 2

De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme stelt dat de situatie niet alleen "riekt naar racisme" maar "het is racisme". Deelt het college dit oordeel?

Antwoord vraag 2

Wanneer discriminatie plaatsvindt op basis van herkomst of huidskleur is er sprake van racisme. Of en hoe dit in de netwerkanalyse van RIEC Noord-Holland over mogelijk malafide Turkse ondernemers en hun relaties uit 2016 voorkomt, is ons niet bekend.

Vraag 3

Het RIEC suggereert in rapporten dat fraude 'onderdeel van de cultuur' zou zijn van bepaalde gemeenschappen, zoals de Turkse gemeenschap. Hoe staat het college tegenover deze bewering? Is het college het eens dat dergelijke generalisaties bijdragen aan discriminatie en stigmatisering?

Antwoord vraag 3

Wij verwerpen beweringen die bijdragen aan discriminatie en stigmatisering.

Vraag 4

Hoe waarborgt het college dat er binnen instanties zoals het RIEC geen etnische profilering of discriminatie plaatsvindt?

Antwoord vraag 4

Het RIEC Limburg is geen instantie, maar een samenwerking tussen de diverse convenantpartners, zoals gemeenten, politie, justitie, Belastingdienst, etc. De verantwoordelijkheid voor gegevens blijft dan ook individueel of gedeeld bij de convenantpartners.

Het RIEC Limburg werkt volledig signaalgestuurd. RIEC-casussen kunnen alleen worden opgestart als meerdere partners onafhankelijk van elkaar over signalen beschikken van ondermijnende criminaliteit. Zowel nationaliteit als geboorteplaats passen niet binnen de definitie van een signaal en vormen daarmee nooit de aanleiding voor een integrale behandeling binnen het RIEC Limburg samenwerkingsverband.

De werkprocessen bevatten derhalve voldoende waarborgen ter voorkoming van etnische profilering en discriminatie.

Vraag 5

Welke gegevens en indicatoren worden er door het RIEC gebruikt met betrekking tot Venlo? Worden er ook gegevens over nationaliteit en/of afkomst verwerkt? En welke rol speelt de gemeente hierin? Levert de gemeente ook informatie aan het RIEC? Zo ja, welke?

Antwoord vraag 5

Het RIEC Limburg gebruikt de gegevens die door de afzonderlijke convenantpartners in de samenwerking worden ingebracht. De soorten gegevens zijn per proces in de desbetreffende procesbeschrijvingen benoemd. De rol van de gemeente Venlo hierin is het inbrengen van de voor een signaal noodzakelijke gemeentelijke gegevens. Dit kunnen gegevens zijn uit de volgende categorieën:

- BRP-gegevens;
- Gegevens betreffende vergunningen;
- Gegevens betreffende subsidieaanvragen en verstrekkingen;
- Gemeentelijke belastinggegevens;
- Gegevens over bestuurlijke handhaving;
- Gegevens omtrent bezwaarschriften;
- Gegevens betreffende klachten/meldingen openbare orde en veiligheid;
- Gegevens ruimtelijke ontwikkeling/vastgoed.

Gegevens over afkomst worden niet verwerkt. Gegevens over nationaliteit en geboorteplaats kunnen wel worden gebruikt, maar dan uitsluitend voor de identificatie van een persoon.

Vraag 6

Kan het college garanderen dat er geen discriminerende praktijken zoals omschreven in het artikel van Follow the Money hebben plaatsgevonden in onderzoeken gericht op Venlonaren en de regio Venlo? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 6

Wij zijn van mening dat de RIEC-systematiek zoals die binnen het RIEC Limburg wordt gehanteerd met voldoende waarborgen is omkleed. Het feit dat die systematiek integraal is overgenomen in de reeds aangenomen Wet Gegevensverwerking door Samenwerkingsverbanden (hierna: WGS) ondersteunt onze mening.

Wij kunnen niet garanderen dat er nooit discriminerende praktijken in onderzoeken gericht op Venlonaren hebben plaatsgevonden. Wij hebben namelijk geen toegang tot de RIEC-zaken waarin de gemeente Venlo zelf niet betrokken is. Het kan voorkomen dat in een casus die zich in een andere gemeente afspeelt, een inwoner van Venlo in het onderzochte netwerk naar voren komt.

In dit kader kunnen wij wel vermelden dat het RIEC Limburg, net als alle RIEC's, samen met de Belastingdienst in januari 2022 een steekproef heeft gedaan in de integrale dossiers. De vragen die deze steekproef moest beantwoorden waren:

- Zijn er nationaliteiten en geboorteplaatsen standaard uitgevraagd?
- Indien er een nationaliteit en geboorteplaats in een signaal werd verwerkt, was dit dan van invloed op de geadviseerde interventies?

Het resultaat uit de steekproef was dat in alle gecontroleerde zaken de nationaliteit en geboorteplaats niet standaard werd uitgevraagd en ook niet werd verwerkt waardoor dit ook geen invloed had op geadviseerde interventies.

Vraag 7

Is het college op de hoogte van andere onderzoeken van het RIEC in Venlo waarin mensen specifiek zijn onderzocht op basis van hun nationaliteit of afkomst?

Antwoord vraag 7

Nee.

Vraag 8

Kan het college garanderen dat discriminerende handelswijzen zoals beschreven in het artikel van Follow the Money niet hebben plaatsgevonden in Venlo? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 8

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Is het college bereid om samen met andere instanties, zoals de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme, een onafhankelijk onderzoek te starten naar de vraag of migrantengemeenschappen, waaronder in Venlo, onevenredig zijn benaderd door het RIEC en de gevolgen van de betreffende praktijken? En als er landelijk zo'n onderzoek komt, is het college dan bereid om daaraan bij te dragen en de gemeenteraad op de hoogte te houden van de voortgang? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 9

Nee. Er is geen duidelijke aanleiding binnen de gemeente Venlo om een dergelijk onderzoek te starten.

Vraag 10

Welke concrete stappen onderneemt het college verder om ervoor te zorgen dat etnische minderheden in Venlo niet disproportioneel worden benadeeld in onderzoeken naar ondermijnende criminaliteit (i.e. buiten het RIEC om)?

Antwoord vraag 10

Nationaliteit speelt noch als kenmerk, noch als indicator een rol bij de beoordeling van een hoger (overtredings)riscio of signaal van ondermijnende criminaliteit. Bovendien werkt de gemeente momenteel aan een protocol binnengemeentelijke gegevensdeling bij de bestuurlijke aanpak van ondermijning conform het modelprotocol van de Landsadvocaat. Dit modelprotocol bevat een checklist met kenmerken en indicatoren die kunnen worden aangemerkt als selectiecriteria zoals bedoeld in het Mensenrechtelijk Toetsingskader van het College voor de Rechten van de Mens.

Vraag 11

Hoe kijkt het college naar de toenemende polarisatie in het landelijke politieke debat, waar migrantengemeenschappen vaak worden gestigmatiseerd in het gesprek over criminaliteit?

Welke stappen onderneemt Venlo om te voorkomen dat dit de stad beïnvloedt?

Antwoord vraag 11

Wij verwerpen het stigmatiseren van welke bevolkingsgroep dan ook in relatie tot criminaliteit. Beleid dat door ons wordt gevoerd dient in de basis altijd inclusief te zijn. Dat betekent dat iedereen ertoe doet en dat iedereen op een juiste manier behandeld moet worden. Om te voorkomen dat politieke discussies op landelijk niveau onze gemeente beïnvloeden, scherpen we ons bestaand beleid aan op het gebied van inclusie. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van het actieplan Venlose inclusie-agenda en het toevoegen van een passage over inclusie in het handboek Bewust Beter Beleid.

Vraag 12

Het gebruik van data-analyse en profilering bij criminaliteitsbestrijding lijkt migrantengemeenschappen vaak disproportioneel te raken. Hoe wil het college de rechten van deze gemeenschappen in Venlo beschermen? Wat doet het college binnen eigen organisatie om dit tegen te gaan?

Antwoord vraag 12

Door gemeentelijk beleid in de basis altijd inclusief te laten zijn, worden en blijven de rechten van migrantengemeenschappen beschermd. Meldingen van onwettig profileren op basis van migratieachtergrond binnen de gemeentelijke organisatie, wat ervaren kan worden als discriminatie of racisme, kunnen worden gedeeld via de anti-discriminatie voorziening (ADV) Limburg (sinds 1 januari 2024: Discriminatie.nl).

Deze organisatie onderzoekt voor onder meer de gemeente Venlo of er sprake is van discriminatie of racisme. Zie voorts ook antwoord op vraag 11.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten